

УДК 343.98

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12\(22\)-300-309](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12(22)-300-309)

Колосовський Євген Юрійович адвокат, к.ю.н., доцент, доцент кафедри фінансових розслідувань та економічної безпеки, Державний податковий університет, м. Ірпінь, <https://orcid.org/0009-0007-5720-6367>

Барташук Максим Олександрович студент VI курсу Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи, Державний податковий університет, м. Ірпінь, <https://orcid.org/0009-0005-7894-468X>

Манченко Олег Вікторович студент VI курсу Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи, Державний податковий університет, м. Ірпінь, <https://orcid.org/0009-0005-1921-7132>

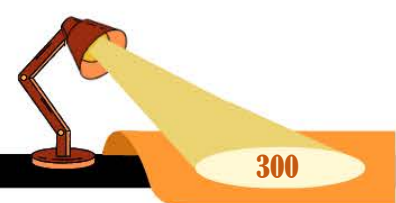
ЗНАЧЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ

Анотація. Сучасна практика боротьби зі злочинністю неможлива без використання економічних знань. Механізм виявлення та розслідування економічних злочинів включає вивчення фінансової інформації, яка характеризує злочинну діяльність. Заради економічної безпеки кожна держава здійснює низку контрольних заходів, серед яких значне місце займають фінансові розслідування. У статті розглядаються основні положення фінансових розслідувань. Досліджується структура та повноваження органів і підрозділів іноземних держав, на які покладено функції виявлення та розслідування фінансових злочинів. Досліджується система взаємодії органів щодо забезпечення виявлення фінансових порушень. Аналізуються погляди науковців на застосування зарубіжної практики у розслідуванні фінансових злочинів та можливість їх впровадження у вітчизняну практику.

Було зазначено, що фінансові злочини включають широкий спектр незаконних дій, які пов'язані з грошима або цінностями. Вони можуть варіюватися від простих шахрайств до складних схем відмивання коштів, за участю організованих злочинних груп. Головною метою таких правопорушень є отримання незаконної вигоди.

Фінансове розслідування передбачає ретельний аналіз фінансових операцій і документів для виявлення можливих ознак злочину. Це може бути як перевірка фінансової звітності, так і складне дослідження, що потребує залучення фахівців з різних сфер.

Автор акцентує на високому рівні прихованості економічної злочинності. Значна частина таких правопорушень залишається нерозкритою через труднощі

у доведенні, недостатність доказової бази та наявність корупційних ризиків в органах правопорядку. Для забезпечення ефективного виявлення та розслідування економічних злочинів необхідне широке впровадження оперативно-розшукових заходів.

Автор дійшов висновку, що планування фінансових розслідувань – процес виявлення, аналізу та запобігання фінансовим зловживанням (шахрайству, ухиленню від сплати податків, корупції) шляхом розробки стратегій, що включають аналіз фінансової звітності, перевірку документів та транзакцій, проведення інвентаризації, проведення співбесід та використання різних фінансових інструментів. Його метою є досягнення фінансової стабільності та запобігання збиткам, що передбачає визначення ресурсів та їх розподіл за допомогою таких методів, як балансовий, регуляторний та коефіцієнтний аналіз, а також прогнозування фінансових показників.

Ключові слова: фінансові розслідування, фінансова розвідка, фінансові злочини, економічна безпека, суб'єкти фінансових розслідувань.

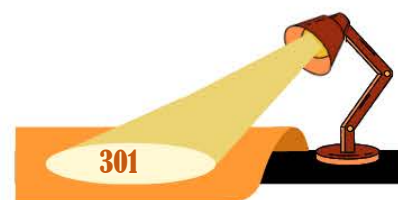
Kolosovskyi Yevhen Yuriiovich Advocate, Candidate in Law Sciences (Ph.D.), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Financial Investigations and Economic Security, State Tax University, Irpin, <https://orcid.org/0009-0007-5720-6367>

Bartashchuk Maksym Oleksandrovych 6th-year Student of the Educational and Scientific Institute of Economic Security and Customs Affairs, State Tax University, Irpin, <https://orcid.org/0009-0005-7894-468X>

Manchenko Oleh Viktorovich 6th-year Student of the Educational and Scientific Institute of Economic Security and Customs Affairs, State Tax University, Irpin, <https://orcid.org/0009-0005-1921-7132>

THE IMPORTANCE OF PLANNING FINANCIAL INVESTIGATIONS: THEORETICAL AND APPLIED ASPECT

Abstract. Modern practice of combating crime is impossible without the use of economic knowledge. The mechanism of detecting and investigating economic crimes includes the study of financial information that characterizes criminal activity. For the sake of economic security, each state carries out a number of control measures, among which financial investigations occupy a significant place. The article examines the main provisions of financial investigations. The structure and powers of bodies and units of foreign states entrusted with the functions of detecting and investigating financial crimes are studied. The system of interaction of bodies to ensure the detection of financial violations is studied. The views of scientists on the application of foreign practice in the investigation of financial crimes and the possibility of their implementation in domestic practice are analyzed.

It was noted that financial crimes include a wide range of illegal actions related to money or valuables. They can range from simple fraud to complex money laundering schemes involving organized crime groups. The main goal of such offenses is to obtain illegal profit.

A financial investigation involves a thorough analysis of financial transactions and documents to identify possible signs of a crime. This can be both a review of financial statements and a complex study that requires the involvement of specialists from various fields.

The author emphasizes the high level of secrecy of economic crime. A significant part of such offenses remains unsolved due to difficulties in proving, insufficient evidence base and the presence of corruption risks in law enforcement agencies. To ensure the effective detection and investigation of economic crimes, it is necessary to widely implement operational and investigative measures.

The author concluded that financial investigation planning is the process of detecting, analyzing, and preventing financial abuse (fraud, tax evasion, corruption) by developing strategies that include analyzing financial statements, verifying documents and transactions, conducting inventories, conducting interviews, and using various financial instruments. Its goal is to achieve financial stability and prevent losses, which involves identifying resources and allocating them using methods such as balance sheet, regulatory, and ratio analysis, as well as forecasting financial indicators.

Keywords: financial investigations, financial intelligence, financial crimes, economic security, subjects of financial investigations.

Постановка проблеми. У сучасному кримінальному процесі успішне розслідування злочинів вимагає ретельного і продуманого планування. Саме особливості такого планування визначають ефективність роботи правоохоронних органів та сприяють справедливості під час судового розгляду. Тому важливо детально аналізувати основні елементи планування розслідувань, а також його вплив на продуктивність і об'єктивність судового процесу.

Значення дослідження процесів планування фінансових розслідувань визначається сучасними проблемами у сфері економічної безпеки й контролю, особливо в епоху глобалізації, цифрових технологій і зростаючої кількості фінансових операцій. На сьогодні фінансові злочини стають складнішими, а методи їхнього приховування дедалі більш технологічними та витонченими, що змушує шукати нові механізми організації фінансових розслідувань.

Поширеність таких правопорушень, як ухилення від податків, відмивання грошей чи махінації з фінансами, свідчить про нагальну потребу вдосконалити інструменти їхнього виявлення та протидії. Етап планування розслідувань є ключовим для забезпечення результативності майбутньої роботи щодо викриття та попередження протиправних схем.

Якщо планування фінансових розслідувань виконано неякісно або неефективно, це може спричинити значні фінансові збитки державі у вигляді втрат

податкових надходжень і зниження довіри до фінансових структур. Українська економічна політика нині спрямована на посилення контролю за податками та фінансами, що потребує ефективних розслідувань задля підвищення прозорості й справедливості економічних процесів.

Використання цифрових технологій створює додаткові можливості для латентного здійснення фінансових злочинів, зокрема через криптовалюти й анонімність у мережевих транзакціях, що ускладнює діяльність слідчих і ставить нові вимоги до їхньої роботи. Запровадження сучасних технологій у процес фінансових розслідувань стає важливою умовою ефективної боротьби зі злочинністю у цій сфері.

Ефективне планування потребує врахування не тільки новітніх методів детектування фінансових злочинів, але й законодавчих норм, які регулюють цей процес. В Україні поступово вдосконалюються форми аудиту й фінансового контролю, що спонукає слідчі органи адаптувати свої процедури до актуальних стандартів. Значущість питання підсилює і необхідність гармонізації міжнародних практик із вітчизняним законодавством.

Раціональне планування дозволяє своєчасно ідентифікувати та розкривати фінансові злочини, а також запобігати їм у майбутньому. Це набуває особливої ваги в періоди економічної нестабільності, коли кожен протиправний випадок потенційно несе загрозу для всієї економіки.

Отже, аналіз особливостей планування фінансових розслідувань має суттєву актуальність не лише для підвищення ефективності державних фінансових установ, а й для гарантії стабільності національної економіки, прозорості її функціонування і захисту від фінансових ризиків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед авторів, які займалися фундаментальними питаннями розробки підходів до розуміння, завдань, цілей планування розслідування, виділяються: Камишнюк Ю.О., Толкач А.М., Чернявський С.С., Марушев А.Д., Ковальчук О.В. та інші.

Мета статті – дослідження теоретико-прикладний аспект значення планування фінансових розслідувань.

Виклад основного матеріалу. Розслідування злочинів у сфері економіки є досить складним завданням для слідчих. Злочини, скоєні у сфері економічної діяльності, дуже різноманітні. Тому єдиної методології їх розслідування не існує. Однак, схожість за низкою ознак, що є суттєвими з точки зору методології розслідування, дозволяє розглядати їх усі як криміналістично однорідну групу злочинів. Основою планування розслідування економічних злочинів є технології кримінального збагачення, що означають вчинення організованими групами комплексів взаємопов'язаних злочинів з використанням легальних форм економічної діяльності та використання підприємства як засобу злочину.

Фінансові злочини охоплюють широкий спектр незаконних дій, пов'язаних з грошима та цінностями. Це можуть бути як прості шахрайства, так і складні

схеми відмивання коштів, які залучають організовані злочинні групи. Спільним для всіх цих злочинів є прагнення незаконно збагатитися.

Фінансове розслідування – це детальний аналіз фінансових операцій та документів з метою виявлення ознак злочинної діяльності. Це можуть бути як прості перевірки фінансової звітності, так і складні розслідування, які потребують залучення спеціалістів різних галузей [1, с. 155].

А.М. Толкач, провідний український вчений, виділяє низку характерних рис економічної злочинності:

1. Сфера вчинення: Економічні злочини можуть здійснюватися як у рамках легальної господарської діяльності (наприклад, ухилення від сплати податків), так і в межах нелегальної (наприклад, контрабанда).

2. Суб'єкти злочинів: До числа суб'єктів економічних злочинів належать не лише підприємці, а й інші особи, які так чи інакше беруть участь у господарській діяльності (наприклад, посадові особи органів державної влади, які сприяють вчиненню злочинів).

3. Шкода для суспільства: Економічні злочини завдають суттєвої шкоди не лише економіці держави, а й її політичній системі та моральним засадам. Вони підривають довіру до державних інститутів, сприяють корупції та знижують рівень життя населення.

4. Мотив: Головним мотивом вчинення економічних злочинів є бажання отримати незаконну економічну вигоду.

5. Умисел: Економічні злочини завжди вчиняються умисно, тобто злочинець усвідомлює протиправний характер своїх дій та передбачає настання шкідливих наслідків.

6. Різноманітність засобів вчинення: Для вчинення економічних злочинів використовується широкий спектр засобів і методів, які постійно оновлюються та ускладнюються [2, с. 279].

Дослідник також звертає увагу на високий рівень латентності економічної злочинності. Багато таких злочинів залишаються нерозкритими через складність їх доведення, відсутність належної доказової бази та корупцію в правоохоронних органах. Саме тому для ефективного виявлення та розслідування економічних злочинів необхідне широке застосування оперативно-розшукових заходів.

FATF рекомендує зробити фінансове розслідування обов'язковим елементом у розкритті злочинів, мотивованих фінансовою вигодою. Держави повинні вживати систематичних заходів, щоб така практика стала рутинною для правоохоронних органів [3].

Фінансові розслідування можуть бути ініційовані за наявності таких обставин:

1. Підозри щодо легалізації кримінальних доходів;
2. Фінансування тероризму або розповсюдження зброї масового знищення;
3. Вчинення фінансових злочинів;

4. Наявність матеріальної вигоди;
5. Необхідність розшуку або конфіскації активів;
6. У випадку, коли майновий стан особи суттєво перевищує її офіційні доходи.

Основою для прийняття рішення про проведення такого розслідування завжди є певна інформація, що вказує на можливість вчинення злочину [4, с. 22].

Більшість злочинів, які приносять незаконний прибуток, тісно пов'язані з відмиванням грошей. Тому під час розслідування будь-якого злочину слід обов'язково перевіряти, чи не використовувалися отримані злочинним шляхом кошти для приховування їхнього походження.

Відмивання грошей та фінансування тероризму є глобальними проблемами, які турбують усі країни світу. Лідери найбільших економік світу на своїх зустрічах регулярно обговорюють ці питання та розробляють спільні стратегії боротьби. Зокрема, вони звертають особливу увагу на використання криптовалют для відмивання грошей.

Наше законодавство відповідає міжнародним стандартам, але є певні нюанси, які потребують уточнення. Наприклад, раніше для доведення відмивання грошей необхідно було довести факт вчинення іншого злочину (так званого «предикатного злочину»). Однак, це ускладнювало розслідування. Тепер відмивання грошей можна довести навіть без прямого доказу іншого злочину, якщо є достатньо непрямих доказів. Це дозволяє ефективніше боротися з цією проблемою [5].

Ознаки, що вказують на необхідність фінансового розслідування, можуть бути виявлені в різноманітних джерелах інформації, а саме:

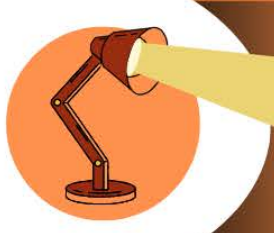
1. Інформація з кримінальних проваджень та оперативної діяльності: Це можуть бути дані про попередні арешти, обвинувачення, судові рішення, а також інформація, отримана під час спостереження, допитів та інших слідчих дій. Ці відомості часто пов'язані з конкретними злочинами і підозрюваними.

2. Інформація від приватного сектору: Дані про фінансові операції компаній та фізичних осіб, отримані від банків, фінансових установ та інших приватних організацій. Це можуть бути виписки з рахунків, дані про власників компаній, інформація про фінансові операції тощо. Також важливим джерелом можуть бути повідомлення від «викривачів» – осіб, які розкривають інформацію про незаконну діяльність.

3. Відкриті джерела: Інтернет, соціальні мережі, медіа, публічні реєстри – це багаті джерела інформації, які можуть бути використані для пошуку підтвердження підозр або виявлення нових фактів. Однак, інформація з відкритих джерел потребує ретельної перевірки на достовірність.

4. Інформація з державних реєстрів: Дані, які зберігаються у державних органах, таких як податкова служба, банки, фінансовий моніторинг. Ця інформація зазвичай має обмежений доступ і використовується для проведення фінансових розслідувань за рішенням суду або слідчого [4, с. 26].

Важливо розуміти, що для ініціювання фінансового розслідування необхідна сукупність доказів, отриманих з різних джерел. Кожне джерело інформації має свої переваги і недоліки, тому для отримання повнішої картини слід використовувати їх у комплексі.

Інформація, необхідна для проведення фінансових розслідувань, збирається з різноманітних джерел.

1. Приватний сектор: Основними постачальниками інформації є фінансові установи (банки, страхові компанії тощо) та нефінансові компанії, які зобов'язані проводити фінансовий моніторинг своїх клієнтів відповідно до законодавства про запобігання відмиванню коштів. Вони надають дані про фінансові операції, структуру власності та інші релевантні відомості.

2. Публічний сектор: Правоохоронні органи та інші державні установи є важливим джерелом інформації, особливо коли йдеться про результати оперативно-розшукових заходів та досудових розслідувань.

3. Міжнародне співробітництво: Інформація може надходити від компетентних органів інших країн у рамках міжнародного співробітництва в боротьбі з відмиванням коштів.

4. Відкриті джерела: Інтернет, соціальні мережі, медіа, публічні реєстри (наприклад, «Прозорро», «Публічні закупівлі») є цінним джерелом інформації, яка може бути використана для пошуку підтвердження підозр або виявлення нових фактів.

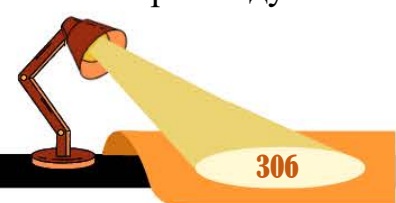
5. Громадяни та організації: Повідомлення від громадян, підприємств та організацій також можуть містити важливу інформацію, яка може сприяти розкриттю фінансових злочинів.

6. Внутрішні джерела: Інформаційні ресурси державних органів, які безпосередньо залучені до проведення фінансових розслідувань, також є важливим джерелом даних [4, с. 30].

Ефективне планування розслідування фінансових злочинів в Україні вимагає скоординованих дій різних органів. Національна поліція, СБУ та прокуратура займаються безпосереднім розслідуванням кримінальних справ, НАБУ бореться з корупцією, Держфінмоніторинг аналізує фінансові операції на предмет відмивання коштів, Держаудитслужба та Рахункова палата здійснюють фінансовий контроль [6].

Ключовою особливістю планування розслідування є необхідність тісної взаємодії між різними органами та службами. На першому місці стоїть координація зусиль контролюючих органів (наприклад, податкової служби, фінансового моніторингу) та правоохоронних органів (поліції, прокуратури). Саме спільна робота цих структур дозволяє зібрати максимально повну картину злочину і ефективно його розслідувати.

Слідчі та оперативні працівники відіграють безпосередню роль у проведенні розслідування. Вони збирають докази, проводять слідчі дії та забезпечують

процесуальне оформлення матеріалів справи. Однак, для успішного розкриття фінансових злочинів недостатньо лише їхніх зусиль.

Також, необхідна участь фахівців вузького профілю:

1. Банківські спеціалісти: допомагають розібратися в особливостях банківських операцій, аналізувати фінансові потоки та виявляти нетипові транзакції.

2. Бухгалтери та аудиторів: аналізують фінансову документацію, виявляють ознаки махінацій та фальсифікацій.

3. Податкові консультанти: допомагають розібратися у податкових схемах, виявляти незаконні податкові оптимізації.

4. ІТ-спеціалісти: проводять комп'ютерно-технічні експертизи, відновлюють видалені дані, аналізують електронні документи [7].

Аналіз Кримінального процесуального кодексу (КПК) вказує, що розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним отриманням і легалізацією доходів, здійснюють різні правоохоронні органи. Відповідно до ст. 216 КПК, досудове розслідування таких правопорушень зазвичай проводить той орган, який почав розслідування або до компетенції якого відноситься основний («предикатний») злочин, завдяки якому були здобуті незаконні кошти [8].

До органів, які мають повноваження розслідувати такі злочини, належать Національна поліція, НАБУ, податкова поліція, СБУ та ДБР. Наприклад, Нацполіція займається справами про крадіжки й шахрайства, а НАБУ — корупційними злочинами. Якщо під час слідства встановлюється факт легалізації здобутих коштів, то далі розслідування ведеться за статтею щодо відмивання грошей.

Як правило, розслідування фінансування тероризму належить до компетенції СБУ.

Загальний контроль та нагляд за досудовим розслідуванням у всіх кримінальних провадженнях, зокрема у справах щодо фінансових злочинів, здійснює Офіс Генерального прокурора та Спеціалізована антикорупційна прокуратура [4, с. 12].

Отже, в Україні функціонує система розподілу підслідності між різними правоохоронними органами під час планування і розслідування фінансових злочинів. Такий підхід забезпечує спеціалізацію і підвищує ефективність слідства, проте водночас створює певні труднощі у координації між відомствами.

Висновки. Узагальнюючи, слід відзначити, що планування фінансових розслідувань являє собою організований процес, спрямований на визначення стратегії та тактики для результативного виявлення, дослідження й документування фінансових злочинів. Цей етап є обов'язковою складовою успішного розслідування, оскільки забезпечує цілеспрямованість, ефективне використання ресурсів та оптимізацію всіх процесів.

Ознаками якісного планування виступають: чітко сформульована мета, глибокий аналіз обставин справи, деталізація завдань, застосування найбільш

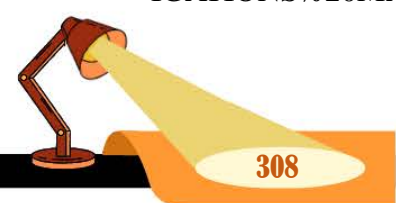
дієвих методів та інструментів розслідування, закріплення кола відповідальних осіб і визначення термінів виконання, а також передбачення можливості коригування плану з урахуванням нових даних. Важливою частиною процедури планування є оцінка ризиків і впровадження превентивних заходів щодо їх зниження. Ефективне планування сприяє скороченню строків розслідування, підвищенню якості доказової бази та зростанню ймовірності позитивного завершення кримінального провадження.

Організація та планування фінансових розслідувань в Україні регламентуються комплексом законодавчих та підзаконних актів, що визначають процедури проведення розслідувань, права й обов'язки учасників процесу, а також заходи протидії фінансовим злочинам. До ключових нормативних документів належать Кримінальний процесуальний кодекс України, Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України», а також низка підзаконних актів, інструкцій і методичних рекомендацій, що регулюють діяльність правоохоронних органів у сфері фінансових розслідувань.

Планування фінансових розслідувань ґрунтується на принципах, орієнтованих на досягнення максимальної ефективності та об'єктивності дослідження обставин злочину. Основними завданнями такого типу планування є встановлення мети розслідування, розробка комплексу заходів, оптимальний розподіл ресурсів і здійснення координації дій усіх задіяних осіб. Функції планування полягають у підтримці логічної послідовності слідчих дій, раціональному витрачанні часу та ресурсів, мінімізації ризиків і забезпеченні достовірності доказової бази. Планування дозволяє створити цілісний огляд злочину, визначити його причини та наслідки, а також ідентифікувати суб'єктів, причетних до правопорушення.

Література:

1. Комишнюк Ю. О. Проблеми розслідування фінансових злочинів [Електронний ресурс]. Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття. Харків, 2020. С. 155–157. Режим доступу: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20201120/article/view/komyshniuk/pdf
2. Толкач А. М. Сучасний погляд у кримінології на поняття та ознаки економічної злочинності [Електронний ресурс]. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 4. С. 277–281. Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/4_2020/69.pdf
3. Рекомендації FATF [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf>
4. Посібник щодо деяких аспектів здійснення фінансових розслідувань (дослідження фінансових відносин) [Електронний ресурс]. Режим доступу: [https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20\(National%20Studies,%20Guidances%20etc\)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf](https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20(National%20Studies,%20Guidances%20etc)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf)

5. Чернявський С. С. Фінансові розслідування у сфері протидії легалізації злочинних доходів в Україні: методичні рекомендації [Електронний ресурс]. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. 164 с. Режим доступу: https://www.navs.edu.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/zbirnuki/2017/metod_recom_17.pdf

6. Про внесення змін до Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» та інших законів України щодо удосконалення роботи Бюро: пояснювальна записка до проекту Закону України від 27.02.2024 № 10439-4 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3840-20#Text>

7. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII [Електронний ресурс]. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22. Ст. 303. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

8. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI [Електронний ресурс]. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

References:

1. Komyshniuk, Yu. O. (2020). Problemy rozsliduvannia finansovykh zlochyniv [Problems of investigation of financial crimes] [Electronic resource]. Teoretychni pytannia yurysprudentsii i problemy pravozastosuvannia: vyklyky XXI stolittia. Kharkiv, 155–157. Retrieved from https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20201120/article/view/komyshniuk/pdf [in Ukrainian].

2. Tolkach, A. M. (2020). Suchasnyi pohliad u kryminolohii na poniattia ta oznaky ekonomichnoi zlochynnosti [Modern view in criminology on the concept and features of economic crime] [Electronic resource]. Yurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal – Legal Scientific Electronic Journal, 4, 277–281. Retrieved from http://www.lsej.org.ua/4_2020/69.pdf [in Ukrainian].

3. Financial Action Task Force. (n.d.). Rekomendatsii FATF [FATF Recommendations] [Electronic resource]. Retrieved from <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf> [in Ukrainian].

4. Financial Intelligence Unit of Ukraine. (n.d.). Posibnyk shchodo deiakykh aspektiv zdiisnennia finansovykh rozsliduvan (doslidzhennia finansovykh vidnosyn) [Manual on certain aspects of conducting financial investigations (study of financial relations)] [Electronic resource]. Retrieved from [https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20\(National%20Studies,%20Guidances%20etc\)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf](https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20(National%20Studies,%20Guidances%20etc)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf) [in Ukrainian].

5. Cherniavskiy, S. S. (2017). Finansovi rozsliduvannia u sferi protydyii lehalizatsii zlochynnykh dokhodiv v Ukraini: metodychni rekomendatsii [Financial investigations in the field of combating the legalization of criminal proceeds in Ukraine: methodological recommendations] [Electronic resource]. Kyiv: National Academy of Internal Affairs. Retrieved from https://www.navs.edu.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/zbirnuki/2017/metod_recom_17.pdf [in Ukrainian].

6. Verkhovna Rada of Ukraine. (2024). Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy» ta inshykh zakoniv Ukrainy shchodo udoskonalennia roboty Biuro: poiasniuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrainy vid 27.02.2024 № 10439-4 [On amendments to the Law of Ukraine “On the Bureau of Economic Security of Ukraine” and other laws of Ukraine to improve the work of the Bureau: explanatory note] [Electronic resource]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3840-20#Text> [in Ukrainian].

7. Verkhovna Rada of Ukraine. (1992). Pro operatyvno-rozshukovu diialnist: Zakon Ukrainy vid 18.02.1992 № 2135-XII [On operative-search activity: Law of Ukraine] [Electronic resource]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, 22, Art. 303. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> [in Ukrainian].

8. Verkhovna Rada of Ukraine. (2012). Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 05.07.2012 № 5076-VI [Criminal Procedure Code of Ukraine] [Electronic resource]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, 9–10, 11–12, 13, Art. 88. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> [in Ukrainian].

